

Staffens ritt:LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Annandag jul ^{vargon} rids Staffen. Särskilt ä-
brömm, leumenssprjken och dringar
klädde sig i beakiga kläder, t. e. f. vände
ut och in för tingen så det riktiga kom-
vända lelagens fodret kom ut för rätts
gen - eller risbristen i leumensaderna
och rättingen svätade sig i smilbet eller
sätte långt lös skägg för lekum.

Hästarna sadlades, och Staffens rytteren fick
genom tagen en höst av stallet för att ri-
da, och så kom det i sig med grovverk-
nen eller vohrd utkanter av deras egen
söken. För målet skulle fålarna dricka i vä-
gat vatten drag eller källa, vilket ansågs
välgörande och vederkrickande för dem.

S:t Staffan ses en god gångare och de andra stallbönderna kommo för om för och den sedvontliga Staffarringen höngs under rikten så det kunde i den stilla surade morgon väkten. På hem vägen gjorde ryttaren uppmärksam i de flesta gårderna där man förvarade förb: eller de som låg i märket. Vi rids gällas spännde man in genom porten och in på gården, och till man lovar en smärre för den stora ruten gården för bättre klän var det. Men här in fularna uppe vid stuglängan. Husbonden och moran tände ut på träspann där ryttaren förklarades med bier, skinka och bämm vin.

Sådan förtärlig lejdningen stände man upp

Staffansviken sampta man för i sig
helt vatten gäst. Naturligtvis fanns det
ställen där lundens folk var kända för
mållet eller för matvilja av mottaga
besök. På dessa ställen, särskilt sedan
sufasnas många fäst bingal bli kinn-
ben, ättesten man men kullen är nöd-
vändigt samt gjorde ett och annat lys
innan gälden lunnades.

Mer tiden borde denna ort ha blivit frilja-
den enär afog och omätligt fritännde av
brännvin lunde till upplägg. Men fö-
rekom olycker under ritten och likaledes
djurplågeri.

Staffans visor:

Staffan var en stallebring, en stallebring,
 Håll fast i fålan min,
 han vännar sina fålar fem,
 y ka, i ka, kom fullmållan -
 Gossar låt oss muntra vara
 en gång jul om året bara
 för stjärnorna ja himmelns de lysa.
 Den ene kan e' ställegå,
 den siver själve Staffan på
 de två, de är vita, ja vita
 de är varandra lika,
 de två de är röda, ja röda,
 de slala varandra föda,
 de två, de är Svarta, ja Svarta
 de är lika starka.

För hon går a tärskan
nu tager hon till flaskan.

O mor hon biter i spisen
hon skär en stycke av grisen.

O flickorna de ädla,
de skänker oss nötter a äppler.

O hällen vi länge vid bondans vägg
du fräpar där istapfar i vårt skugg.
Nu tacka vi både far a mor
a komma igen i dag om ett år.

Staffans alla:

3888

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Med Staffans alla menas att man var
uppe i "allan" - mycket billiga, vid 3 ti-
den eller 1/2 3 för turen dag jul morgon,
för att bereda sig till avfärden för Staf-
fans ritten. Förberedelserna var mest
lagorda när man i förväg gjort sina
förberedelser och slussat hemför.

Dock skulle man ju ha en "redig smör-
mat" och en stor skaf - sadla hästen innan
man ger sig i väg till uträst ställe där
man träffade de övriga i sällskapet